NĂM THỨ MƯỜI MỘT. — SỐ THỨ 2011 — NGÀY THỨ BẢY 1er DÉCEMBRE 1923

DÉPOT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI						
	Par le porteur ou expédié sous bande dans la ville	Par la poste	Pour l'Indochine	Pour la France et les colonies	Pour l'Etranger	Numéro spécimen
Một năm.	6$00	6$90	6$30	6$30	6$00	12$00
Các làng và các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng.	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng.	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng.	0.50	0.60	0.55	0.60	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique:
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1773

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
4e page — Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Một cái gương nghị-lực

CẢI CHÍNH-SÁCH QUAN POINCARÉ ĐÃ ĐƯỢC THẮNG LỢI HOÀN-TOÀN

Cứ các điện-tín Âu-châu báo lại gần đây thì việc hạt sông Rhur nay đã đến ngày liễu-kết; cái sức chống-cự của người Đức đã hết nghề xoay xóa mà dành phải thúc thủ lại hàng; những thợ-thuyền thất nghiệp không trông cậy ở cái tiền chi-cấp của chính-phủ Đức nữa, mà vui lòng làm việc ở dưới quyền giám-đốc của các quan trú binh; các nhà kỹ-nghệ không thể chịu mãi, được sự tôn hại về cái nỗi suýt nghiệp đình công mà các mỏ các xưởng đã làm việc như thường, chịu nộp sản-vật cho hội-đồng bồi-thường để trừ vào bồi-khoản; thế là cái chính-sách của quan Poincaré về việc hạt sông Rhur đã đạt tới mục-đích rồi; cái mục-đích đem binh sang đóng ở hạt sông Rhur) vốn không phải có cái mục-đích xâm-lược gì khác, chẳng qua theo trong hòa-ước Versailles người Đức phải nộp bồi-khoản cho Đồng-minh để đền vào cái sự hại mà chính người Đức đã gây ra trong cái cuộc chinh-chiến nghiêng trời động đất, nhất là phải nộp cái phi-khoản tu-phục ở nước Pháp, và nước Bỉ ngày trước, vì hai nước ấy bị tàn phá về người Đức nhiều quá, không có bồi-khoản của người Đức nộp thì nước Pháp và nước Bỉ lấy đâu mà ứng ra cho người Đức mãi. Kể từ sau khi đình chiến đã có tới hàng mấy trăm triệu phật-lăng (francs) người Đức trong mấy năm trời cứ cúi-nhẩy khiếu khất thì Đồng-minh có quyền được đem binh đóng ở địa hạt nước Đức mà làm lấy nợ của người Đức trong hòa-ước đã nhận nộp hẳn-hoi; nói tóm lại cái việc người Pháp trú binh ở hạt sông Rhur chỉ có một cái mục-đích rất chính-đáng là cái mục-đích đòi nợ; bây giờ tuy người Đức còn thối-thác về nỗi tài-chính kiệt cùng, chưa có cái năng-lực trả nợ, còn chưa chịu cam làm đem nộp bồi-khoản cho Đồng-minh, nhưng ở trong hạt sông Rhur, Đồng-minh đã an-nhiên mà thu được sản-vật, được thuế mà để khấu vào bồi-khoản, thì tức là đi đòi nợ mà đã thu được nợ, cái mục-đích đòi nợ cũng đã gọi là đi được tới nơi vậy.

Cái việc người Pháp trú binh ở hạt sông Rhur là một đại-sự đồn khắp cả thế-giới ngày nay, người ta cũng gọi là cái chính-sách của quan Poincaré nước Pháp; việc ấy đã đạt tới mục-đích tức là cái chính-sách của Poincaré đã được thắng lợi hoàn-toàn. Một cái sự đắc thắng to-tát như thế, ai nghe thấy mà chẳng ngợi khen nức-nở, chẳng truyền tụng là cái kỳ công bất hủ, chẳng kính phục là cái vĩ-nghiệp phi-thường, nhưng có biết đâu cái người chủ-động đã phải hao bao nhiêu tâm-huyết, vất bao nhiêu não-tưởng, bài trừ bao nhiêu nỗi khó-khăn, ứng-phó bao nhiêu đường phiền-kịch, trong khi chưa đắc thắng, gần đắc thắng mà rõ đến lúc đắc thắng tới nơi nữa, cũng nhiều người còn lo là thất-bại, sợ là nguy nan; sự đắc thắng ấy để-thường cũng chỉ ở trong tâm-mục người chủ-động đã cộ cầm vững cái thắng-toán lại tay mình, mới không thỏi chí, không sờn lòng, khỏ nhọc mấy cũng không từ, phân đối mấy cũng không ngại; ấy chỉ nhờ có cái nghị-lực hơn người như thế, mà việc vẫn là khó-khăn thật, cảnh vẫn là hiểm-trở thật, ở vào những người chí hạnh bạc-nhược thì mong gì đánh ngã được hết những nỗi khó-khăn hiểm-trở ấy mà trốt lọt tới chỗ thành công, nhưng cứ một cái nghị-lực của người ta, việc gì cũng phải xong, cảnh gì cũng phải thuận. Ta thử hồi tưởng trong khoảng ngót một năm trời nay, [illegible] Pháp trú binh ở hạt sông Rhur đã trải bao nhiêu nỗi khó-khăn hiểm-trở, phần thì người Đức đề-kháng vô lý, nay cái ám sát, mai cái ám mưu-loạn, nay hủy hoại đường sắt, mai phá-phách nhà máy, các chủ kỹ-nghệ thì suyết-nghiệp, các hạng thợ-thuyền thì đình công, thậm đến lương thực khi dụng nhất-thiết cái gì cũng phải tải ở bên Pháp sang cả, phần thì trong nước Pháp có một vài chánh-đảng khác, không tán thành cái chính-sách của quan Poincaré, chỉ chực tìm vết bới lông, làm cho cái chính sách ấy không thực-hành-quán-triệt được, mà cứ cái hiện tình trong nước Pháp thì cái vết thương chiến-tranh chưa đã, cái nguyên-khí quốc-dân chưa hồi, trái vụ nặng-nề, tài-chính kiệt-quệ, thật cũng khó cho có đủ hơi sức mà lao binh phí của ở một nơi xa lạ, dồng dất nước người; phần thì các nước Đồng-minh cái dây doan-thế đồng tâm hiệp lực lại không được bền chắc như xưa, người Mỹ đã đứng hẳn ra cuộc ngoài, người Ý người Nhật vì quyền-lợi không có gì thiết-yếu mà cũng ra cái bộ hàng quan, người Anh vì lợi hại không đồng mà hơi có cái tình phản đối, thật việc cũng không phải là dễ mà cảnh cũng không phải là thuận gì. Cái việc sông-Rhur sở-dĩ liều-kết được như bây giờ thật cũng chỉ nhờ có cái nghị-lực phi thường của quan Poincaré; từ lúc ngài đứng ra tổng-lý nội các, hừng lấy cái gánh việc nặng nhọc cho nước nhà, ngài thủy chung giữ một cái chính-kiến ấy không chịu thay đổi phương-châm lúc nào, trong thì lo đối phó ở quốc-dân cho được bền lòng tin dụng, ngoài thì lo đối phó với các nước cho được tuyệt mối xai-hiềm, quyết lấy cái sức nhẫn-nại kiên cường, làm chỗ người Đức đến phải chột dạ thua gan mà không dám dở đầu bỏ ra mãi nữa.

Ta xét một việc này mà biết cái nghị-lực của con người ta thật không việc gì làm không xong, không cảnh gì xử không thuận. Cổ nhân đã có câu: Thế thượng vô nan sự, nhân-tâm tự bất kiên. Ở đời bất cứ việc lớn hay nhỏ, người làm việc hễ không có chút nghị-lực thì cũng chẳng việc gì nên việc gì. Cái sự nghiệp quan Poincaré, quả ta chưa dám có ý xa vọng cho người mình, nhưng cái đó cũng là một cái gương phấn chiếu cho hàng bao nhiêu chuyện thất bại của người mình thuở nay phần nhiều là thiếu chút nghị-lực cả vậy.

T.

Âu-châu điện-tín

TỔ-TUYỀN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 30 Novembre 1923

Việc nước Đức

Số các nhà kỹ-nghệ kỷ giao-ước với nhiều mãi lên. Nhiều mỏ và nhiều lò chế than *coke* đã làm việc, nhất là ở Dohibisch có mỏ « Deutscher Kaiser » của M. Thyssen, và mỏ Kaiserstuhl, tại Dusseldorf, từ khi mỏ Rheinmetal lại làm việc thì số người thất nghiệp giảm đi được 20.000 người.

Việc thu-lợi trong các hạt trú-binh đã khả hơn. Số thuế Thương-chánh thu được từ ngày 1er Octobre đến ngày 20 Octobre tính ra được nhiều hơn trước. Trong độ ấy số thuế thu được gấp ba trước. Số giấy phép phát ra cũng tăng hơn trước nhiều. Việc giao-tế của đại Rhénane có trú-binh và các địa-hạt khác chưa được tiện lợi, vì nước Đức chậm chạp không chịu nộp tòa hỏa xa.

Các nhà buôn rượu và buôn gỗ ưng chịu việc kiểm duyệt của Đồng-minh.

Nước Pháp với nước Anh

Các báo Pháp bình phẩm các tin tức ở nước Anh gửi đến nói có lẽ nước Anh sẽ biểu đồng-tình với nước Pháp về các vấn đề của hội-đồng Bồi-thường sẽ quyết-định hôm thứ bảy này.

Dư luận nước Anh đối với nước Đức

Có tin điện-báo *Reuter* nói rằng dư-luận nước Anh có ý ngại về việc chưa trước hẳn được bình khí của nước Đức. Song nhờ có việc trú-binh trong hạt sông Rhur, thì nước Đức không có thể chế thêm đại-bác được. Tuy vậy, nước Đức cũng còn có thể nhờ kỹ-nghệ nước Nga và nước Thụy-điển để đạt cái mục đích tăng khí giới của mình vậy.

Người Đức với người Hà-lan

Một tờ báo ở thuộc-địa Indes Néerlandaises có nói người Đức dương điều đình để lập một hội để thu-lợi trong mấy khu rừng ở thuộc địa Nouvelle Guinée của nước Hà-lan. Trong hội ấy, có mấy nhà tài mật nước Đức như quận-tước Adolphe de Hecklembourg.

Nước Ý với nước Tây-ban-nha

Đại-tướng Primo de Rivera có nói nay mai Ý-hoàng ngự-du tới thành Madrid.

MỚI TÌM THẤY MỘT CÁI MỎ CAO-LINH THẠCH

Mới đây người ta tìm thấy trong hải-đảo Saint-Barthélémy, thuộc về quần-đảo Guadeloupe, một cái mỏ đất trắng (Kaolin) rất tốt. Cái mỏ này mà khai-khẩn ra thì sẽ có một cái ảnh-hưởng rất to cho con đường kỹ-nghệ của đảo ấy. Người tìm được mỏ là một người điền-chủ ở Saint-Jean. Một hôm người ấy đi qua cánh-đồng, thấy có những cồn đất trắng nổi lên, lâu ngày phơi nắng đã rắn lại như đá cả. Người ấy bèn lấy một ít đất đem về cho một viên giáo-sư ở Gustavia xem, viên giáo-sư bèn gửi mẫu đất cho một nhà Hóa-học phân chất thì ra chỗ đó có một cái mỏ Kaolin, mỏ này cũng không kém gì cái mỏ Kaolin của người Anh trong đảo Redonde vậy.

CÂY, QUẢ TO LẠ THƯỜNG

Gần đây mới có tin ở Pau (bên Pháp) báo rằng một người làm công với công-ti Hỏa-xa phía Nam, mới tìm thấy trong làm-phận Gélos một cây mấm không-lồ (cepe) cỗ lai chưa từng thấy cây nấm nào to như thế bao giờ. Đo vòng trên mũ được 157 centimètres, dưới cuống đo được 56 centimètres, cân nặng 3 kilos 800 grammes. Cái nấm này có lẽ to gần bằng cái nong-vựa của ta.

Lại một cái điện-tín nữa ở Avignon báo tin rằng, một người điền-chủ ở Mondragon hái một gốc nho mà được 10 chùm quả, cân nặng 2 kilos 800 grammes.

[illegible] phải xuất ở miền Nam nước Pháp cả.

Tin Trung-hoa

Tham-nghị-viện bàn nghị-trường

Tham nghị-viện khai hội dự tuyển nghị-trưởng, các phái tranh nhau dữ quá, lại không có kết quả gì.

Ngô-bội-Phu mưu tính Tứ-xuyên

Hùng-khắc-Vũ với Vương-Sâm tranh nhau tỉnh Tứ-xuyên mãi chưa phân thắng phụ: Ngô-bội-Phu thừa cơ muốn thu tỉnh cả Tứ-xuyên, sai Triệu-vạnh-Hoa đem quân đến dẹp loạn; Triệu bị thua; Ngô lại sai Lưu-kim-Sơn kế nghiệp.

Thẩm-hồng-Anh lại mưu về nhiều tỉnh Quảng-đông

Thẩm-hồng-Anh bị thất thế ở Quảng đông, thu quân chạy sang Phúc-kiến, nhờ Thái-thánh-Huân xin với Tào-Côn bắt cấp lương giới cho để lại về đánh nhau với Tôn-Văn.

Quân Trần-quỳnh-Minh đánh Thạch-long không được

Dương-khôn-Như cùng Hồng-triệu-Lân được tin Huệ-châu thất thủ, ngày mười ba, ở Bắc-la kéo quân chực đánh Thạch long, bị quân Phạm-thạch Sinh đón đánh, quân bèn kia thua chạy, bỏ lại hai vị đại bác, hơn ba ngàn khẩu bộ-sang. Nghe đồn trận này Hùng-triệu-Lân phải đạn chết, Dương-khôn-Như một mình lẻn xuống thuyền trốn mất.

Hai quân giao chiến ở Bác-la

Bộ-tướng Trần-quỳnh-Minh là Ông-thúc-Lượng Lâm-Liệt đánh lấy Bác-la; Lưu-chấn-Hoàn (bộ tướng Tôn-Văn) suất Điền-quân đề-ngăn; từ hôm Huệ-châu thất thủ, hai quân xung-phong nhau càng thêm kịch liệt.

Đàm-diên-Khải cố giữ vững lấy tỉnh Hồ-nam

Đàm-diên-Khải từ lúc lấy lại được tỉnh Hồ-nam địa-phương đã dần yên lặng cả, duy còn Triệu-hằng-Dịch vẫn chửa cam tâm, đương xin quân Ngô-bội-Phu để lo khôi phục. Đàm từ về quân-đan sưởng Quảng-châu mỗi ngày giải tổng cho một vạn viên đạn để phòng ngừ cho vững.

Động đất ở Thiềm-tây

Ở Thượng-hải có tin đến nói rằng ở tỉnh Thiềm-tây bị đất hơi rung động, đổ mất mấy nóc nhà, chết độ 15 người.

CÁI BỆNH ĐẬU MÙA Ở PARIS HẦU KHÔNG CÓ NỮA

Cứ như tờ của quan Bác-sĩ Roux trình hội-đồng Vệ-sinh ở quận-lạt Seine, thì trong năm 1922, thành phố Paris dân số những 3 triệu người, mà tính ra chỉ có 5 người mắc phải bệnh đậu mùa thôi.

Trong 5 người ấy thì 3 người là con trẻ sơ-sinh chưa kịp chủng đậu. Người thứ tư là một người đàn bà 47 tuổi, khi còn nhỏ có chủng đậu một lần, song từ bấy đến nay chưa có chủng lại lần nào cả. Còn người thứ năm thì chưa xét được đích xác, nhưng cũng là dân bà mà nghe đâu cái cô cũng tương tự như người thứ tư vậy.

CUỘC HÀNH-TRÌNH CỦA CON NGỰA PAPYRUS

Gần đây nước Anh đã cho con Papyrus, là con ngựa đua danh tiếng của nước Anh, đáp tàu Aquatania, vượt qua Đại-tây-dương sang Mỹ. Bên Mỹ cũng đã định kèo một con tuấn-mã ra để ganh đua với con danh-mã của nước Anh.

Cuộc hành-trình này nước Anh chưa tỏn hết lắm, bởi vì một con ngựa danh tiếng như con Papyrus không lẽ lại đi tàu như một con ngựa thường được. Nào phải mang rơm đi theo cho ngựa nằm, mang cỏ mang thóc đi cho ngựa ăn, đem nước từ Neumarket đi theo sang Mỹ cho ngựa uống. Phải đóng riêng những cái thùng đựng nước mang đi, không biết mấy mươi thùng mà kể. Vì những nhà hóa-học phân chất nước bên Mỹ nói rằng nước bên Mỹ không thể để cho con Papyrus giải khát được. Nào có thể ma thôi đâu, lại còn sợ ngựa đi tàu ngựa buồn, phải cho cả cậu bồi ngựa là Bar Gold đi theo cho có bầu có bạn.

Nếu con Papyrus mà được giải, thì được 8.000 Mỹ-kim. Nếu mà thua thì cũng được lĩnh một số tiền là 2.500 Mỹ-kim.

Chủ ngựa là M. Bea Irish nhất quyết rằng thế nào ngựa mình cũng được nhất, cho nên lại vừa mới ký tờ giao kèo với một công-ty một số tiền là 121.000 livres sterling.

Không kể gì đến cuộc thi cứ được thua cả, hễ Papyrus bước chân lên đến đất nước Mỹ thì cũng đã có số tiền 2.000 Mỹ-kim của hội đua New-Yorkais tặng báo rồi.

Ôi! Ngựa có tài ngựa cũng có danh. Người vô tài, người hiếu hư danh, người sao bằng ngựa!

Chuyện kỳ khôi

Mấy tiếng mới

Một ông Tây biết tiếng An-nam đứng xem mấy thầy đánh bi-da ở một hiệu khách-sạn kia.

Ông nghe thấy những câu: *mà lâm, nước hay lâm, cá xấu lắm*, ông lấy làm lạ, bèn hỏi mấy ông đánh bóng nhoáng cắt nghĩa hộ. Các ông ứng khẩu ngay rằng: « *mà lâm* vơ-đia: tờ-rê tom-bô; *nước hay* vơ-đia: tờ-rê anh-le-rê xăng; *cá xấu* vơ-đin: cờ-rô-cô đi-lờ ». Ông Tây lại càng lấy làm lạ và có nói rằng: « các ngài nên gửi những tiếng mới ấy đến hội-đồng làm Tự-điển Việt-Nam ».

Tử-Sơn

VẦN UYÊN

Dạo thuyền chơi chùa Tây-hồ

I

Cùng nhau đi dạo cảnh Tây-hồ,
Nước ngập quanh chùa hỏi lối vô.
Một chiếc thuyền chèo mê cõi phật,
Mấy tòa tháp đứng tỉnh làng nho.
Phất phơ bóng liễu ghi tiên tích,
Nhạt đậm màu sen rạng đế đồ,
Còn nước còn non còn cảnh tượng.
Thấy chung vẫn một vị sư cô.

II

(*Họa vần bài trước*)

Bạn học qua chơi khắp hải hồ.
Tỉnh ưa mây nước cảnh hư vô.
Mảnh gương tây-tử in lòng phật,
Ngọn đuốc liễu hoa ánh mặt nho,
Mai liễu mơ màng cung tử-phủ,
Gió trăng giun giút khách thanh-đồ,
Thuyền tình dừng-đỉnh đâu là bến,
Muốn tới Chương-đài nghé tiểu-cô.

Lan-đình, Ng-huy-Kỳ

MỘT ĐỨA BÉ CON BA ĐẦU

Ở Hương-cảng có tin đến nói rằng một người đàn bà ở tỉnh Trực-lệ mới đẻ một đứa con gái một mình mà ba đầu. Hai đầu có mắt, có mồm, có mũi và bị hai cái tai nối lại với nhau. Còn cái đầu thứ ba thì không có mắt, mồm, mũi chỉ có hai cái tai mà thôi. Đứa bé vẫn sống.

Cuộc điều-tra về việc làm tự-điển Việt-Nam

Những tục-ngữ phương-ngôn sắp thành câu đối bốn chữ

Tiếp theo

Vận chảy ra nước, gánh củi về rừng.
Sửa dầy qua đăng, chó đạp lấy lửa.
Miệng hùm gan sứa, trận khỉ đầu trâu.
Ăn trước trả sau, qua xuôi về ngược.
Lỡ chưa trái bước, tối mất tắt đèn.
Đầu lạ sau quen, rày lần mai lữa.
Nói lành sanh dữ, ăn thuở ở thì.
Ăn thiệt mần chơi, làm ăn mắc oán.
Bòn tro đãi sạn, ăn cám trả vàng.
Chó điếm mèo đàng, chim bay chuột chạy.
Vỏ ba ra bảy, buồn chín bán mười.
Cù lần cù mãi, sớm sợ sớm sác.
Cua bò đất cát, chó chạy bờ ao.
Nói chuyện tam lao, ngồi lê nói mách.
Dầy lồng dầy phách, lẻ lay là lỏ.
Câu cá thả cua, đâm heo thuốc chó.
Tiền vô nhà khó, gánh vàng vào kho.
Qua sông gặp đò, trèo non lận suối.
Mình trần thân trụi, tay lấm chân bùn.
Bắt chước người khôn, thiệt thà cha dại.
Ngày qua tháng lại, sớm đảnh tối đầu.
Ngẫm trước ngó sau, ăn no lo đặng.
Mặt dày mày dạn, da mỏi tóc sương.
Làm hạnh chồng thương, nói ngang làng ghét,
Khôn sống bống chết, ăn chung tội riêng.
Dê hí tịch-điền, ngựa cưỡi thượng tứ.
Lam cọp ba thứ, bắt cá hai tay.
Xé mắn mút tay, ăn xương lượn gọng.
Mua trâu vẽ bóng, nuôi khỉ đóm nhà.
Nhiều thầy thối ma, ít người dài đũa.
Ba đồng bảy đồi, một mắt mười ngờ.
Đơm đó thả lờ, mắt chài vớ chộp.
Tảo lao xịt bộp, hớn hở tưng bừng.
Tay bắt mặt mừng, miệng gia chân chạy.
Giàu ai chỉ nấy, giá đó chém đay.
Thuốc nọ tật này, rau nào sâu ấy.
Phải ai tai nấy, thương người hại mình.
Bưng bịt miệng bình, xao hao mạch nước.
Chân rào chân tưới, mật rỉ mật may.

(*Còn nữa*)

Bùi-song-Hương sao lục

Cuộc công-thái Đông-pháp

Cuộc mở sổ lần thứ bảy

Sáng hôm nay, hội 8 giờ tại phòng Hội-đồng tòa Đốc-lý đã mở sổ công-thái Đông-pháp lần thứ bảy. Những số được hoàn lại là :

Số **28.405** được hoàn lại 1 : 00 p.

Số **99.964** — 1.000 p.

Mười hai số sau này được hoàn lại 500 đồng :

39.986	102.062	238	97.649
53.288	36.564	59 290	97.008
57.638	27.916	102.215	61.148

Một nghìn mười sáu số sau này được hoàn lại 100 đồng :

29.697.	121.630	93.275	69.600
116.141	99.351	48.996	114.745
74.224	21.325	26.124	22.260
77.089	22.553	65.454	106.961
39.006	4.500	76.034	35.777
11.925	109.834	95.620	111.537
73.246	98.740	59.649	113.142
32.130	45.440	120.286	10.310
30.893	123.024	36.864	9.507
112.046	13.958	116.592	100.118
99.016	122.411	100.017	80.665
48.445	17.316	68.001	88.611
84.679	12.042	112.628	41.343
28.046	45.773	108.129	30.843
10.079	107.241	60.191	89.138
23.593	83.580	108.493	83.806
71.644	120.035	57.872	95.092
45.347	66.336	28.837	84.312
85.857	93.550	80.110	120.653
106.566	98.693	114.494	36.208
50.687	73.787	113.845	102.833
93.154	91.760	67.142	93.022
105.350	25.658	86.091	89.646
26.899	59.050	102.315	54.117
62.908	86.382	26.548	106.431
45.403	99.094	100.921	99.024
64.682	67.903	94.921	106.693
9.914	115.930	94.127	65.270
60.861	106.488	116.521	99.640
31.565	6.845	116.042	121.938
27.160	3.145	52.412	92.847
70.392	87.291	78.334	29.253
56.616	99.560	86.309	37.083
102.489	32.646	67.557	97.325
83.825	75.133	113.570	52.675
82.019	51.409	80.632	26.343
108.123	55.459	39.635	121.809
48.108	55.998	36.987	32.357
11.771	110.303	15.254	42.837
90.169	116.940	44.396	26.786
101.911	3.920	121.967	96.522
70.550	101.462	54.635	28.177
69.839	67.043	80.383	96.760
62.292	65.000	117.692	73.244
67.974	61.326	92.602	104.280
90.278	35.794	37.561	35.140
75.170	51.100	119.906	122.027
116.738	84.392	52.347	60.632
60.542	44.234	79.332	7.026
82.771	42.000	76.228	82.571
38.598	41.198	21.094	56.957
89.549	36.291	49.885	33.517
93.318	84.125	19.710	35.502
49.529	118.126	80.842	89.518
71.492	2.947	27.747	86.401
73.008	99.065	4.683	75.632
76.926	44.340	33.227	109.149
79.552	108.254	107.910	82.230
6.531	101.317	80.845	82.303
59.600	26.375	89.218	10.568
109.274	5.417	60.248	79.744
37.897	62.953	90.497	10.466
71.772	15.775	35.632	106.446
18.726	99.046	28.156	80.408
118.411	11.141	9.471	93.388
62.316	41.250	75.960	98.620
52.316	37.106	53.386	80.776
84.195	65.418	113.018	86.686
25.684	19.303	100.645	50.562
90.419	86.611	54.865	34.559
101.189	3.948	60.009	37.923
3.282	107.486	7.740	113.765
34.460	81.356	51.879	78.249
121.177	29.194	106.569	52.807
99.376	59.000	56	75.257
75.239	75.780	59.654	87.049
99.909	112.685	2.471	83.463
75.244	31.680	89.673	102.494
17.112	73.495	93.913	106.100
57.265	99.032	1.853	51.424
85.081	43.082	83.635	93.150
79.175	107.688	708.825	105.103
110.151	34.299	49.294	40.364
117.053	58.754	14.254	107.401
47.924	83.035	78.511	46.053
76.657	87.562	30.771	41.254
92.258	107.382	10.786	59.708
19.573	71.740	18.214	53.718
65.887	25.298	10.539	65.817
58.543	64.508	9.151	107.136
56.744	9.723	62.584	4.632
78.820	64.999	70.767	75.081
91.080	84.667	62.757	92.563
33.991	78.817	35.894	59.963
101.769	36.382	103.628	110.424
120.529	98.564	47.397	107.327
75.553	114.097	98.856	92.024
93.905	113.524	33.773	122.681
19.000	52.290	98.780	83.253
45.805	71.029	116.388	10.993
77.317	111.082	24.823	21.885
28.083	113.737	93.800	109.540
18.839	87.738	33.175	40.441
48.430	107.478	85.220	50.644
50.875	32.668	29.051	34.506
20.175	83.424	106.495	106.055
14.411	106.612	91.398	116.873
74.902	103.644	35.814	78.292
82.034	72.632	101.092	99.484
114.052	95.770	75.912	71.020
19.464	89.956	120.688	47.901
59.736	5.056	91.659	64.949
18.598	90.225	106.273	27.539
70.136	40.469	66.904	103.183
38.006	92.597	87.699	35.403
19.615	115.248	19.474	78.683
99.332	79.315	4.088	76.322
79.499	120.223	28.070	8.889
51.280	99.134	26.028	55.253
53.932	90.975	67.887	47.305
67.614	41.907	95.687	97.958
76.314	71.975	61.666	68.269
99.083	73.112	73.868	101.307
99.059	23.577	58.436	117.806
119.767	75.273	116.742	69.453
80.927	63.298	52.070	119.144
120.826	66.690	115.247	89.457
92.027	36.648	4.392	66.450
120.842	62.228	10.609	92.699
36.040	103.378	89.676	64.318
91.618	8.281	30.986	32.652
110.497	38.394	53.341	15.418
120.472	119.392	62.702	113.984
85.367	70.589	63.642	29.416
91.951	80.115	67.371	66.400
118.482	29.218	5.276	62.822
3.872	110.025	19	105.783
66.327	71.371	59.210	107.895
44.964	118.868	82.353	12.090
74.201	93.556	80.108	86.345
56.038	122.287	41.633	50.674
77.203	4.878	4.060	88.657
22.786	7.895	20.513	118.774
97.753	80.331	81.570	100.809
43.025	67.763	208.190	78.713
97.083	7.522	103.780	56.570
112.324	104.228	10.351	41.924
78.092	64.371	105.952	107.607
79.817	64.673	56.051	34.314
15.026	118.497	94.253	109.809
95.918	720	85.139	21.046
47.822	116.471	113.418	113.666
59.084	105.942	67.933	13.452
109.923	85.906	105.447	85.848
58.238	73.721	60.837	117.180
49.655	64.287	122.150	25.293
91.644	13.808	73.236	50.130
111.956	12.599	71.106	89.039
26.834	118.108	72.991	113.829
25.059	41.165	102.882	98.111
96.199	93.292	51.229	74.996
93.825	82.144	75.467	108.544
86.430	16.048	78.312	82.157
43.896	17.352	39.229	99.302
88.566	40.407	121.586	122.365
103.761	22.722	85.918	114.616
80.472	70.833	104.758	121.782
82.065	22.980	5.076	112.141
101.665	103.189	49.636	97.194
70.961	84.687	93.820	54.512
75.017	105.383	95.261	114.143
55.900	116.887	95.447	4.390
34.692	47.286	101.062	99.771
121.016	26.138	72.023	13.069
116.936	86.754	57.314	57.552
54.092	61.444	43.952	99.270
43.696	94.040	84.595	114.157
112.679	112.625	28.419	31.969
12.905	32.026	77.226	93.834
109.096	85.318	81.099	91.506
27.295	101.889	50.965	104.239
71.794	91.111	2.362	59.156
66.757	101.135	652	93.281
105.936	89.425	3.464	121.203
117.418	45.139	53.119	114.419
103.909	53.404	6.359	90.593
40.165	16.808	80.850	30.149
42.138	45.263	67.210	59.293
68.041	84.099	92.146	1.651
8.078	104.510	56.624	33.661
44.038	58.457	109.446	12.631
69.812	111.385	43.276	80.293
81.656	111.302	69.032	44.176
109.452	111.308	3.684	90.353
42.961	16.188	8.945	38.188
14.709	74.295	78.288	122.717
99.584	116.543	32.785	106.130
110.234	40.109	112.352	28.816
3.932	149.137	27.262	51.375
44.024	113.380	11.210	17.892
44.541	19.910	92.665	21.114
53.270	67.061	78.256	74.563
27.967	116.249	402.982	118.161
42.902	22.545	70.225	69.664
47.180	44.602	32.801	75.001
58.868	64.661	40.524	95.837
67.699	56.400	32.214	52.218
80.949	123.101	52.107	44.643
99.713	52.953	9.367	109.429
84.829	70.652	32.306	80.508
121.886	55.534	104.804	117.262
89.618	98.440	50.070	2.888
80.284	19.659	3.003	21.446
54.570	83.912	59.584	
58.803	12.790	41.497	109.053
85.160	82.740	87.612	2.213
80.960	107.541	6.629	20.804
66.996	26.929	107.014	100.884
82.309	25.189	37.097	71.067
21.029	86.715	54.982	34.983
41.477	98.516	120.063	79.260
27.403	101.138	22.019	55.529
69.219	117.427	6.958	19.384
89.989	47.525	66.917	64.547
32.709	61.170	75.005	47.444
70.990	101.187	38.837	93.145
35.440	61.166	86.425	35.083
103.898	61.169	98.040	85.814
98.481	111.115	85.047	118.755
50.466	73.375	98.380	6.290
116.690	75.822	54.896	94.233
32.709	57.749	70.173	66.180
119.179	91.484	55.523	44.201
114.278	44.590	96.404	122.720
70.058	82.724	33.604	16.567
41.056	15.921	113.573	63.206
59.123	26.373	8.886	41.799
110.321	112.060	43.095	55.174
10.075	88.801	31.176	3.727
52.547	70.914	27.753	54.222
25.896	116.861	43.673	107.191
108.819	72.494	41.479	108.369
79.458	20.530	41.155	53.902
81.014	29.980	85.897	49.266
114.028	96.621	45.854	69.229
77.804	3.986	12.630	55.406
7.900	12.720	60.084	2.764
96.588	103.600	9.923	7.553
76.173	113.589	65.797	2.543

Cuộc thi thơ

Của Nob-tsi-Quyền số-sĩ

Thơ

MCCXXXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu thánh xưa nay kính một lòng,
Tường dựng cao-kiên nhờ thuở Lý,
Nền xây phú-mỹ sánh non Nùng.
Bia ghi khoa-giáp gương sùng đạo,
Tế lựa ngày đình lệ vẫn đồng.
Giáo-hóa vẻ vang nền quốc-túy,
Muôn đời sư-biểu cội trời đông.

MCCXXXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu thánh đây đến kỷ-niệm chung.
Bóng sáng Thu-đương nêu đạo-đức,
Mảnh gương Lận-sử vẻ hình dung.
Thái lao lễ trọng theo đời Hán,
Đình-tế hương xông tỏa núi Nùng.
Triều Lý khéo xây nền phú-mỹ,
Cao kiên chín nhận vững như trồng.

Nguyễn-minh-Châu
Thư-ký sở Lục-lộ, Quảng-ngãi

MCCXXXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cơ-chỉ nào ai có biết không ?
Cửa Khổng sân Trình danh giáo cũ,
Non Nùng nước Nhị khói hương [chung.
Văn-minh dẫu đổi nền tân-học,
Tinh-túy còn nơi dấu cổ-phong.
Trải Lý, Trần, Lê dâu bể mấy,
Cùng trường còn vững với non sông.

MCCXXXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cơ-chỉ còn đây kính ngưỡng chung,
Miếu Giám treo cao gương Khổng-
Lầu Khuê sáng tỏ ánh nho-phong.[giáo
Tân-trào hội mới văn dù khác,
Cựu-học lề xưa đạo chửa cùng,
Trải Lý tới nay tang-hải mấy,
Mà đây hương khói vẫn tôn sùng.

Dương-đình-Tiến
Service d'Etudes à Vinh

MCCXXXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thánh miếu còn đây có phải không?
Cung các mở mang nền nếp Lý,
Lửa hương ngao ngát núi non Nùng
Trải bao phong-vũ miền Âu Á,
Vẫn vững cương duy cõi Lạc Hồng.
Mới biết trời còn văn chửa mất,
Đạo truyền có lẽ khắp tây đông.

MCCXXXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Có miếu này từ Lý Thánh-tông
Cỏ (chim gáy nền nền phú-mỹ.
Đông kinh riêng để cảnh tôn sùng.
Nước trong mạch đạo truyền sông Nhị,
Bóng rọp rừng nho khắp núi Nùng.
Còn nước còn non còn thánh giáo
Hỏi ai ai có biết hay không ?

Bùi-xuân-Thiệp
25, Rue Yên-hoàn, Vinh

TÌM THẤY MỘT CÁI MỎ VÀNG

Mới có một cái điện-tín ở Suwa, (quần-đảo Fidji nước Anh) báo tin rằng : người ta đã tìm thấy trong hải-đảo Nauna một cái mỏ vàng 35 tấn khoáng-chất thì lấy ra được 51 lang (onces) vàng. Chánh phủ đang dự bị các cách để khai mỏ.

Tin sau cùng

Hội-đồng bồi-thường

Buổi chiều hôm thứ sáu, hội-đồng bồi-thường quyết nghị đặt hai hội-đồng giám-định do Đông-minh hội-cường công-cử. Một hội-đồng thì tùy các phương-sách để chỉnh đốn lại tài-chánh và ấn-định lại tiền-tệ nước Đức. Một hội-đồng thì tính các các tư bản của nước Đức đã đem ra ngoại-quốc, và tìm cách đem các tư bản ấy về.

Tòa nộ các mới nước Đức

Tòa nội-các mới nước Đức như sau này :

Thủ-tướng M. Marx; phó Thủ-tướng kiêm bộ Nội-vụ : M. Jarres ; bộ Ngoại giao : M. Stresemann ; bộ Binh-bình bị ban : M. Gessler ; bộ Lao-động : M. Brauns ; bộ Tài-chánh : M. Luther ; bộ Bưu-điện kiêm các hạt trù bình : M. Woerlhe (quyền) ; bộ Tư-pháp : M. Emminger ; bộ Vận-tải : M. Oeser : bộ Lương-thực : M. Kanitz ; bộ Trưởng : M. Hamm. Chỉ còn có bộ Tư-phục là chưa có ai nhận mà thôi.

Đảng Thủ dân ở hữu quốc Bavière cũng ưng vào tòa nội-các. Đảng Quốc-dân thì không dự vào.

Tin Nam-kỳ

CHỢ-LỚN

Cháy dữ

Chiều 23 novembre hồi 7 giờ 30, phát hỏa ở nhà số 42 phố Cho tỉnh Chợ-lớn. Nguyên nhà ấy là chứa các hàng hóa, nhất là những chất dễ cháy như là dầu xăng, pháo, vân vân, rồi lửa bén sang cả nhà láng-diềng và ba nhà nữa ở tỉnh phố Gạo. Thiệt hại kể hàng vạn trở lên. Ba cái vòi rồng trong thành phố đều đem đến cứu cả, mãi đến 11 giờ đêm mới tắt hẳn, chưa rõ vì lẽ gì mà cháy, nhưng người ta ngờ cho một người ăn thuốc lá vô ý vứt vào đống giấy vàng.

Phải ba người Khách chữa cháy bị nhà đổ đè lên người và cháy cả quần áo, nhưng may chỉ phải bỏng và bị thương xoàng thôi. Bị phải không có vào nhà thương buộc thuốc.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	23 độ
15 giờ	24 độ

Giá bạc.—Kể từ ngày 1er Décembre 1923, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 9 f. 88.

Thị giá quốc-trái. — *Ngày 30 novembre 1923* : 3 ./. 54,55. — 3 /. Thứ hoãn vốn dân 65,15. — 4 /. 1917 59.25. — 4 ·/. 1918 58,70, — 5 /. 1915-1916 71. — 5 ·/. 1920 85,50. — 6 /. 1920 86,90.

Tin tàu. — Tàu *Yunnan* mang thư ở Pháp sang (đường Anh) đã từ Hongkong chạy Haiphong ngày 29 Novembre.

Tàu *Paul Lecat* khởi-hành ở Saigon ngày 1er décembre, hồi 11 giờ sáng. Tàu sẽ tới Hondau sớm ngày thứ ba décembre.

Tiệc tại phủ Toàn-quyền. — Tối hôm qua quan Toàn-quyền Merlin và quí phu-nhân có làm tiệc đãi các quan thủ-hiến các sở Đông-pháp cùng các quan chức trong văn-phòng quan Toàn-quyền. Ngoài các quan chức ấy thì có quan Thống sứ Mongaillot và quí phu-nhân, quan Kiểm-sát Tài-chính Norès, vân vân.

Qui-khách qua Hà-thành.

Quan cai-trị Châtel chánh Công sứ Nghệ-an vừa mới ra Hanoi.

Trong ngạch cai-trị. — M Nempont, quan phó cai-trị hạng nhất, Đại-lý Đông-triều (Hải-dương), nay đổi đi Sơn-la lĩnh chức phó Công-sứ thay M Maillard chữa bệnh tại nhà thương Hanoi.

Còn quan chánh Công-sứ Romanetti tỉnh lỵ, nghe đâu sẽ đổi đi Yên-bay thay quan cai-trị Fillion sắp về qui-quốc nghỉ.

THỰC HIỂM CÓ ???

Đã ngon lại bổ

Kính trình các ngài biết rằng : ngày mai chủ-nhật, 2 Décembre, có thịt HƯƠU TƯƠI bán và thịt bò thui thì thứ năm, thứ bảy và chủ-nhật nào cũng có bán, xin các ngài chiếu-cố.

Boucherie VINH-THINH,
214, Rue du Coton, Hanoi
(Phố hàng Lờ trông ra vườn hoa Cửa-Nam)
3726

Phòng canh-nông. — Đến ngày thứ sáu 14 décembre, phòng Canh nông Bắc-kỳ và phía Bắc Trung-kỳ sẽ họp hội-đồng, có M. Borel là hội-trưởng làm chủ-tọa. Kỳ họp này sẽ xét đến những vấn-đề sau này :

Đặt ra những khoản lời cho quĩ-hội ; việc bán đất ; các đường sá trong năm 1924 ; mua bò giống « Ongole » ; hội-chợ và Đấu-xảo canh-nông ; các việc hàng-hải ; sở thí nghiệm côn trùng ở chợ Gành ; chè tươi ở Maroc ; giấy hỏi về việc trồng day ở Bắc-kỳ ; đơn thỉnh cầu xin bãi cai lệ đọc quyền nấu rượu Annam ; việc xe hỏa, v. v.

Cuộc hòa-nhạc tại Hội-chợ — Sáng ngày mai lúc khai Hội-chợ sẽ có phường nhạc binh đến thổi và những cuộc hòa-nhạc ở các công-viên mọi ngày thứ năm và chủ nhật thì sẽ đem đến Hội-chợ từ ngày 2 cho ngày 16 décembre.

Hội-chợ Hanoi. — Hội-đồng tổ chức cuộc Hội-chợ bá cáo rằng tại trường Hội-chợ nay đã đặt xong hai phòng điện thoại để công chúng dùng không mất tiền.

Các gian hàng ở về dãng trước viện bảo-tàng Maurice Long (khu A, B, C, và các khu riêng) thì điện-thoại dùng máy số 470 là phòng Đại lý Hội-chợ, còn những gian ở sau viện bảo-tàng là cái khu D. E. F. G. và các khu riêng thì dùng máy số 471, ở vào góc khu của Trung-kỳ trước gian D.

BÁN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói. 0p.08
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói. 0. 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) học vào hộp hàn kín, mỗi hộp hai mươi điếu. 0. 20
8097

Việc thuê sách ở trường Bảo-hộ. — Đạo nghị-định ngày 27 Janvier 1923, ở khoản thứ nhất, nay đổi lại như sau này :

« Các thư-tịch có thể cho học-trò lưu học-sinh hay tại ngoại học-sinh trường thành-chung Bảo-hộ, thì đồng niên giá thuê định là :

Các lớp năm thứ nhất và thứ nhì : 3 đồng.

Các lớp năm thứ ba và thứ tư : 4 đồng.

Sổ tiền ấy cứ mỗi năm phải nộp làm hai kỳ : một nửa nộp vào ngày 15 septembre và một nửa nữa nộp vào ngày 15 janvier.

Kính-cáo khách làng thơ. — Xin trả lời chung để các ngài biết rằng : Cuộc thi thơ của Ngô-thị-Quyên nữ-sĩ đến 31 décembre thì hết hạn, không thu quyển nữa, còn những thơ của các ngài gửi đến trước ngày ấy, nghĩa là trong hạn thì thế nào bản-quán cũng đăng tất cả, chỉ trừ có bài nào các ngài viết vội mà lỡ có khi không đúng niêm-luật chăng. Nhưng xin các ngài nhớ cho rằng thơ gửi đến rất nhiều, bản-quán phải xếp theo thứ-tự, cho nên có nhiều bài chậm đăng vậy.

Các qui-quan về nghỉ. — Có tin rằng sang năm tây thì quan Thống-đốc Delsieux, chánh sở Tài - chính Đông-pháp sẽ về qui-quốc nghỉ vì sức ngài không được mạnh.

Quan cai-trị Manau chánh thư-ký riêng của quan Thống-sứ hiện đang yếu thì cũng sang năm tây về qui-quốc nghỉ.

Hội-đồng thành-phố. — Hội-đồng thành-phố đã nhất định đến tối 5 décembre thì họp tại phòng Hội-đồng tòa Đốc-lý.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bắc-sĩ MAURICE LOUBET

Thương-thư đệ nhất đẳng Bắc-kiểu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1$ 50
Phòng khám bệnh tại **ĐƯỜNG GIA-LONG, 22.**
GIÂY nói số 236
3618.

Bến Tân-đệ đã có tàu sang ngang. Bến Tân-đệ ở trên sông Hồng-hà là bến ở đường Nam-định sang Thái-bình, từ ngày hôm nay là 1er décembre trở đi thì có một chiếc tàu thủy chạy sang ngang. Qua bến phải trả tiền theo như giá yết-thị ở bến.

Bến này là một bến rất quan-trọng ở vào đường hai tỉnh lớn giao-thông với nhau, người đi lại đông lắm mà nay được tàu sang ngang, thì rất là tiện lợi.

Vì thử được một cái cầu thì lại tiện nữa.

Cuộc chọi chim họa-mi tại hội Khai-trí tiến-đức. — Có lời bá-cáo để các ông có chim đua đến chọi tại vườn hoa của hội 2 giờ chiều hôm chủ-nhật 2 décembre biết rằng cứa lồng chim không được lót cao-su và các ông có chim phải cho người nhà coi sóc lấy trong khi chưa đến lượt mình.

Cứ theo lệ thường của các ông dự cuộc chọi chim, thì mỗi lồng chim phải đăng 2 đồng, tiền ấy để thưởng cho chim, chứ hội không lấy. Đã có tiền ban hội-đồng xem xét cũng các ông dự cuộc đấu chim. Ngoài giải lớn còn các giải thưởng của hội tặng nữa.

Hội K. T. T. Đ. lai cảo.

TRẢ GIÁ THỰC CAO

Quốc-trái bất cứ năm nào, hạng nào, mà mang đến bán cho bản-hiệu, sẽ tính một giá rất cao.

HOÀNG-XUÂN-LAN
Chủ hiệu Fonderie Tonkinoise
2059 *39, Phố hàng Quạt, Hanoi*

Nhà hát Tây. — Tối thứ bảy 1er décembre 1923 diễn tích *Lakmé* là bi-kịch có âm nhạc, chia làm 4 cảnh, những vai danh ca là : Melle Virgiti, M Richaud, Kjiriadès, Marciel cùng nhiều vai khác vẫn có tiếng ở trên sân khấu.

Sổ bạc giấy của nhà Ngân-hàng Đông-dương. — Sổ bạc giấy của nhà Ngân-hàng Đông-dương (banque de l'Indochine) chi điếm ở Saigon tính đến ngày 31 octobre 1923 được có 15.446.491 đồng mà sổ bạc giấy những 85.022.223 đồng nghĩa là gấp bạc đồng 5 lần 1/2 mà cả Đông-dương thì sổ bạc đồng có 2.266.491 đồng bạc giấy những 88.292.223 đồng nghĩa là một gấp ba.

Ngạch Học-chính. M. Trần v-Hinh được bổ trợ giáo tập sự.

M. Ng-văn-Hoàn, trợ giáo tập sự tại trường Thành-vị, huyện Tùng-thiện (Sơn-tây) phải bắt đầu chức vi trễ nải công việc.

M. Võ-tấn-Cao được bổ trợ giáo tập sự tại Thanh-vị thay M, Ng-văn Hoàn.

MM. Ng-hữu-Khôi, Lê-văn-Nhung, bùi-huy-Huệ, trợ giáo tập-sự tại Haiphong được thăng trợ giáo thực-thụ hạng tám.

M. Ng-địch-Niêm được bổ trợ giáo tập sự tại trường Vong-phan huyện Phú cừ (Hưng-yên) thay M. Đặng-hữu-Da.

Phòng khám bệnh

của quan Thầy Thuốc tây

Phố hàng Điếu nhà hỏa (Rue des Pipes) số nhà 9, ở Hanoi.

Ngày nào cũng khám bệnh từ 10 giờ sáng đến 12 giờ trưa, trừ chủ nhật và ngày lễ.

Phòng nuôi người bệnh, rất sạch sẽ. Chữa các bệnh người lớn và trẻ con.

● 3562

Sâm, Quế, Thục, Cao

Bán tại hiệu QUẾ-LÂM
số nhà 20, phố Phúc kiến
Chủ nhân : DƯƠNG-BÁ TRẠC
Hàng thực tốt, giá thực rẻ
Quí khách dùng thử, sẽ biết thực hư.
2095

Nạn xe-lửa. — Hồi hai giờ rưỡi chiều hôm qua 30 novembre ở chỗ kilomètre 24 + 500 vào quãng ga Phố lìa và Đồ-xá lại xảy ra cái nạn rất thảm thương là một người đàn ông trạc độ 35 tuổi đi qua đường sắt thì bị chuyến xe lửa thứ ba Hanoi-Nam-định nghiến phải đứt đôi, mình một nơi, đầu một nẻo, dân sở tại đã ra nhận xác để chôn.

Ôi ! đã bao nhiêu lần chỉ vì muốn nhanh một bước mà đến nỗi thiệt mình, lầm người đại dột nỗi thiệt thấy xe lửa lù lù gần đến nơi mà cứ tự nhiên đi trên đường sắt, tưởng rằng một vài bước của mình bao giờ cũng tranh kiện được với cái đầu tàu của sở nọ, nên khinh thường lại sẩy ra cái nạn gớm ghê ; tưởng các quan địa phương các chức dịch thường thôn những miền giáp xe lửa nên dặn bảo những người khờ dại thì cái nạn xe lửa mới đỡ được.

BẮC-KỲ ĐÀN-LUẬT

Quan Thống-sứ Bắc-kỳ đã cho nhà in Ngô-tử-Hạ được phép in và bán bộ Bắc-kỳ Dân-luật sắp thi-hành ở xứ Bắc-kỳ. Bộ luật ấy đang in bằng chữ tây, chữ quốc-ngữ và chữ nho sắp xong.

Ai muốn mua thì hỏi tại nhà in Ngô-tử-Hạ phố hàng Gai số nhà 101, Hanoi.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Thuyền đâm. — Thuyền của chú Sam-sui-Ky chở bát ở Moncay về bán đồ ở bến chợ thì đêm 28 rạng ngày 29 novembre bị đâm vỉ vào thuyền nát. Người lên được cả, chỉ hại độ vài trăm bạc hàng hóa mà thôi.

Một phát súng. — Ngày thứ năm trước, hồi 2 giờ chiều, một ông đội Tây lấy súng *carabine* bắn trúng phải một đứa con trai 13 tuổi, tên là Trần-văn-Nhiếp, đang cắt cỏ ở bãi hoang gần đấy. Tên Nhiếp bị đạn ghém tin phải bắp chân bên phải đau lắm, đã đưa vào nhà thương chữa. Chưa rõ là ông bắn chơi mà lỡ tay hay là nghi nó là đứa gian mà bắn

(Xem trong thứ ba, cột thứ hai)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

● TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Thiếu hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôi Nội-các phụng lời chân phê rằng :

Chiếm nay đại được phòng cầu MONTÈS qui ông, có chỉ nên một thứ rượu bổ đã tăng ngự dùng quá rất hợp, đáng nên giữ thưởng, trước lại phê thị gửi cho qui được phòng chế-ông để tỏ thanh-giá.

Khâm thử.

嘉隆三年五月初七日內閣奉 以嘉隆精製補腎酒一瓶進呈 欽此

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Hội Sán-nhiên-đài họp Đại-hội-đồng bất-thường

Đúng 2 giờ chiều hôm chủ nhật 9 Décembre 1923, xin mời các ông, các bà hội-viên hội « Sán-nhiên-đài » đến họp Đại-hội-đồng bất-thường tại nhà hội ở ngõ hàng Mã-mây, số nhà 18, tỉnh Hanoi.

Le Conseil d'Administration.

Bản hội mới mộ thêm được một người đào hát mới, mời quý khách lại xem hát.

Tối thứ bảy 1er Décembre 1923

ĐẬU MÃ THÂN GIAO

Tích mới soạn có đủ cả tình tứ gian ngoan và lí nọ ni lạc. Toàn những vai trò đích đáng

Tối chủ-nhật 2 Décembre 1923

HOÀNG LONG ỨNG MỘNG

Chiêm bao một giấc lạ nhường.
Nỗi oan tình thiếp mấy chàng ai tin.
Lênh đênh bẩy nổi năm chìm,
Ngờ đâu phận cải duyên kim hợp đoàn

Tối thứ hai 3 Décembre 1923

Diễn hai tích :

Tích thứ nhất :

TÒN MẠNH TÒN-TRỌNG

(Hát chèo)

Tích thứ hai :

THÍ VÕ ĐỊCH-THANH

(Trẻ-con diễn)

MỚI XUẤT BẢN

TÁI-SINH-DUYÊN

« HẬU BIÊN »

編後緣生再

Cuốn « Hậu-biên » này so với « Tiền-biện » thì nhiều trang hơn, mà giá cũng bán có 0$90 và 0$20 tiền cước-phí. Ngài nào muốn mua, xin gởi thư và mandat cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC *Trung-Bắc-Tân-Văn*, Hanoi. Có bán tại bản-quán cùng các cửa hàng sách. 2088

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu ŒNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nối-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lít.

Ta dùng uống trước khi ăn cơm thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC 31, phố Tràng-tiền Hanoi. 2090

PHOSPHATINE FALIÈRES

là một món vật thực khó mà bắc chước được

Đã có tánh đường như sữa, mà lại ngon ngọt, dễ ăn. Dùng nuôi con nít và để dưỡng những kẻ tỳ vị yếu. Phải đòi cho thiệt hiệu **Phosphatine Falières**.

Coi chừng kẻo lầm đồ giả giả, bắc chước theo hột-thân hiệu

PHOSPHATINE FALIÈRES

Bột nầy bán cùng xứ tại PARIS thì ở đường de la Tacherie, môn bài 6.

Trong kỳ Hội chợ

Tiện dịp các quí-khách ở tỉnh xa qua chơi Hanoi để dự cuộc Hội-chợ năm nay, bản-hiệu xin có lời kính mời các ngài quá bộ đến bản-hiệu mua các thứ thuốc cần dùng trong nhà về dưỡng sức.

Lại tiện dịp ấy bản-hiệu xin tạm bán một giá đặc biệt về thứ rượu *Tonique Tonkinois* mỗi chai chỉ có 2$10. Song giá này chỉ bán có trong kỳ Hội-chợ mà thôi.

Nay kính

Hiệu Bảo-chế Ed. MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

防海內河

茶名子獅泰金號正

Liên-tâm, Thủy-tiên, tại Haiphong hiệu là **KIM-THÁI** số nhà 140, ở phố Khách, và có gửi bán ở các hiệu trong Nam-kỳ, Trung-kỳ, Bắc-kỳ, đã được nhiều quý-khách ngợi khen chè của bản-hiệu thật là hảo hạng, uống rất thơm, vì bản hiệu được nhiều quý-khách có lòng tin đến mua nhiều cho.

Vậy bản-hiệu mở thêm một hiệu tại Hanoi, phố hàng Ngang, số nhà 3, để tiện cho Quý-khách lại mua, và nhân buổi đấu xảo ở Hanoi, bản-hiệu có tặng thêm trong một tháng kể từ ngày 19 tháng 10 ta, các quý-khách đến mua hoặc ở xa viết thư đến hiệu mua từ 1 gói 2 lạng trở lên thì bản-hiệu xin tặng riêng một gói chè rất qui ở bản-hiệu để đa tạ các ngài đã có lòng nhiệt-thành với bản-hiệu, sau này xin quý-khách có mua chè, nên nhận kỹ các hiệu chè của bản-hiệu như sau này :

KIM-THÁI hiệu sư-tử ; CÔNG-THÁI hiệu kỳ-lân và LÂM-MẬU, tam-kỳ, ngũ-phúc, tam-nguyên.

Xin nhận cho kỹ, kẻo mua lầm chè hiệu khác thì sẽ sai như lời bản-hiệu đã nói ở trên, các thứ chè của bản-hiệu thứ nào cũng có thưởng cả.

KIM-THÁI

Haiphong, phố Khách, số 140 — Hanoi, phố hàng Ngang, số 3

代行平冰 理局貨號 貴街真號 客商信任 光三華海 顧號運防 蒙以正華 惠利駛人 有便各街 請語今壹 子君再百 臨採備四 茶買去十 為各店號 祝早在開 貴河滇 有內多

Xe đụng nhau. Vừa rồi ở phố Paul-Bert rẽ ra phố Harmand có ba chiếc xe tay ở ba ngả chạy lại đụng phải nhau thành lẵn chẳng cả ra đường, thì một người ngồi xe là tên thợ giặt Ng-v-Đông, 43 tuổi, nhà ở Lạc-viên, bị ngã đau nằm chết lăng đi mấy phút, đồng-hồ Sau người lại tỉnh lên xe khác về nhà.

ĐÁP-CẦU

Nạn ô-tô. — Hồi 10 giờ rưỡi trưa thứ sáu là 30 Novembre 1923, ở ngã ba đầu đường phố Gạo, có xảy ra một cái nạn ô-tô. Chiếc xe số T. 566, đụng phải đứa con trai tên là Đo, 11 tuổi nhà ở phố hiệu vang, may không can chi, chỉ bị thương nhẹ thôi, đau nhất thì chân bên phải, chẳng máu và xát da, còn chân trái thì hơi xây da thôi, may người cầm lái mau tay hãm ngay được, hai bánh trước mới ghếch lên đường sắt xe hỏa, chậm tí nữa thì xe ô-tô chạy thẳng xuống sông.

Sở Cẩm đã đưa vào nhà thương buộc thuốc.

V. Đ. Đ. lai cảo

YÊN-BAY

Phản hồi qui quốc. — Yên-bay là một tỉnh thượng-du, có đến hai mươi thứ người (Thổ, Mán, Xá, Mèo vân vân) phong tục và ngôn ngữ khác nhau, vậy thì việc cai-trị xử nay tưởng cũng là một cái nan-quan của các nhà chính-trị làm dân lắm vậy.

Quan chánh Công-sứ Filléon, là một nhà chính-trị giỏi, từ khi cai-trị tỉnh này, thực là một vị phúc tinh cho nhân dân Yên-bay.

Quan lớn là một nhà chính-trị thông-minh, chính trực, nhân-từ quảng-đại ; về việc khai hóa cho tỉnh này thì quan-lớn mở mang thêm nhiều trường học ; ngài lại trừ được cái lệ mà dân ta thường phải chịu là khiến kẻ trái chủ không dám đợ thôi cũ, lấy lãi vô cùng ; người Hương hào không dám quỉnh lục xưa phạt tiền vô số, dân hương thôn được bình-yên mà làm ăn. Trong ba năm nay, dân được nhờ ơn quan lớn biết là nhường nào ?

Nay nghe tin quan lớn sắp về nghỉ qui quốc ai ai cũng có lòng tiếc nhớ một vị nhân-quan.

Vậy xin có lời chúc quan lớn thượng lộ bình an.

Ng-ngọc-Phúc lai cảo

(Xem trang thứ tư).

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

HỘI-ĐỒNG-ICH

đang giải-tán

LỜI BÁ CÁO

Cùng các nhà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích :

Ông bà nào có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích, là Hội cho vay và giữ ống để giành, hiện đang giải-tán, thời xin đem ngay lại, hay là gửi recommandée nhà giấy-thép ngay lại cho ông E. CHATAIGNEAU, là Giải-Tán-Viên, ở phố Jauréguiberry (Giốc Hàng-Kèn) số nhà 3, Hanoi, những sổ gửi tiền cùng các biên-lai lại để tiện dự-định việc giả tiền.

Khi nhận sổ sẽ có biên lai chứng nhận.

Giải-Tán-Viên

P. Pon. E. CHATAIGNEAU.

2094. Y. M. GRENÉS.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

Máy mỏ số 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẬU-THỊNH kính cáo

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các qui khách xem báo thấy có lời cáo-bạch của bản-hiệu, đến khi rỗi mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhỡ mà làm ra không đúng được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các qui-khách rõ cho và xin các ngài từ rày đã có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhớ rõ : 2

« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đồng-hồ ba chuông mà ở ngay giữa phố Trang-tiền, số nhà 54, Hanoi. »

Nay kính,

Ed. MONTÈS,

54, Rue Paul Bert, Hanoi.

HỘI CHỢ HANOI

Hiệu DENIS FRÈRES sẽ bầy tại Hội-chợ ở gian nhà số 8, các thứ phẩm, hiệu « CON-GÀ » của công-ty C.N.N.C. chế ra.

Bên Pháp, cách chế các thứ phẩm càng ngày càng tân-tới ; mà thứ phẩm hiệu « CON-GÀ » lại có phần tối hơn các thứ phẩm trước khi chiến-tranh.

Bản-hiệu muốn hiến các quý-khách để ai nấy đều được am-hiểu, nên ngày khai Hội-chợ, bản-hiệu có cử một nhà hóa-học chuyên-môn nhuộm thử các thứ vải, lụa để công chúng xem.

Vậy kính mời các quý-khách đến xem, bản-hiệu sẽ vui lòng chỉ dẫn mà không lấy tiền.

DENIS FRÈRES

Cẩn bạch.

8721

Nước mắm

Nước-mắm là một vị thực phẩm có ích của dân Việt-nam ta. Nên HẢI-LỢI công-ty, chứng tôi hết sức khảo-cứu, lập xưởng chế-tạo tại Hanoi, nay đã làm được nhiều hạng Nước-mắm ngon, và thật là sạch-sẽ, hợp cách vệ-sinh, đúng điều lệ ngày 21 tháng chạp năm 1916, về cách làm Nước-mắm Nhà-nước. Nay đã có giấy của tòa Thí-nghiệm khen như sau này :

Nước-mắm ngon, tốt, và đúng được điều-lệ ngày 21 tháng chạp năm 1916.

« Conclusion ».

Excellent produit répondant aux conditions fixées par l'arrêté du 21 Décembre 1916.

Bán lẻ, bán buôn, hàng ngon, giá hạ, Qui-khách nào chiếu-cố, tất phải vừa ý. Có cả hàng đặc-biệt đóng chai, để dùng lẻ biếu thực là tiện lắm.

Có cả muối, và mắm-tôm tốt lắm. Qui-khách nào ở xa, muốn dùng thứ hàng nào, xin viết thư về, chúng tôi xin sẵn lòng, tiện đường gửi ngay theo cách nhân-hóa giao-ngân.

Nay cẩn-bạch

HẢI-LỢI CÔNG-TY

Chế-tạo-Xưởng tại Thái-hà, Hàdông

Tổng-cục lại, 72, Jean Dupuis, Hanoi.

2092

CÁO-BẠCH CHIÊU-LÊ

HỢP-PHỦ CÔNG-TY

Chủ đích mở mang việc buôn bán

Vốn định gọi 50.000$00

Lập theo lối en commandite par actions

Hội-quán ở số nhà 27,

Phố Amiral Courbet, Haiphong

Xin có lời bá-cáo chiếu-lệ để các ngài cổ đông Hợp-Phủ công-ty đến chiếu ngày 16 Décembre 1923 hồi hai giờ chiều đến nhà hội-quán của công-ty, ở số 27, phố Amiral Courbet, Hải-phòng họp đại hội-đồng thành-lập.

Chương-trình :

1° Nghe tờ trình của viên chủ-nhiệm.

2° Công-nhận điều-lệ hội.

3° Bầu hội-đồng kiểm-sát lần thứ nhất.

Chủ nhiệm,

Trần-ngọc-Bích kính đạt

3722

HIỆU BẢN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bản đồ vàng, đồ bạc ; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô dán bà, giầy cườm, giầy kim-tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

2017

Số 96

NGỌC-KIỀU-LÊ

(Chuyện một người nữ-sĩ có tài nhà ngọc phun châu, lại giữ được giá trong tuyết sạch, đáng làm gương cho bọn quần-thoa. Xem chuyện này thì đủ biết rằng các bậc danh-nhân ở trên thế-giới từ xưa đến nay, đều bởi cái tinh-anh trong trời đất chung đúc mà nên, thợ Tạo hà có phân biệt nam-giới và nữ giới.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Bạch thị lang nghe nói, mừng-rỡ mà rằng :

— Ta không ngờ nó còn nhỏ tuổi mà đã có được cái thao-lược ấy. Chủ-ý ta vẫn định gả cả hai người cho chàng họ *Liễu*, ngày nay lại gả cả cho chàng họ *Tô*. Cứ xem như thế thì con *Mộng-lê* thật được mãn-nguyện, ta đây cũng vui lòng, quả là một việc rất hay, can chi lại còn không nên. Con nên bảo riêng cho nó biết, ma cũng bắt-tất phải thuật chuyện với cô-mẫu con.

Bạch tiểu-thư vâng lời. *Bạch* thị-lang và *Ngộ* hàn-lâm lại đi ra đông-trang. *Tô-hữu-bạch* vái chào, *Bạch* thị-lang bảo rằng :

— Hôm trước chàng nhờ tôi hỏi giúp việc *Lư-mộng-lê*, nay tôi hỏi kỹ thì quả có người ấy thật !

Tô-hữu-bạch liền mừng-rỡ mà thưa rằng :

— *Lư* công-tử bây giờ ở đâu ? có thể được gặp không ?

Bạch thị-lang nói :

— *Lư-mộng-lê* nay lánh-nạn một nơi, chưa có thể gặp được, nhưng còn việc lệnh-muội *Lư-mộng-lệ* thì chàng cứ chắc ở tôi.

Tô-hữu-bạch nói :

— Nào phải tôi dám tham cầu không chán đâu ! Chỉ vì trong khi lỡ-thời nhỡ nhàng, bỗng gặp *Lư* công-tử, công-tử tặng cho 30 lạng bạc, một đôi xuyến vàng cùng một chuỗi minh-châu, lại đính ước hôn-nhân, hứa gả em gái cho tôi, thế thì tình ý ân cần, dẫu bậc đại-hào hiệp thuở xưa, cũng chẳng qua như thế ! nay, tôi may mà đỗ được một chút, đã vội trái lời ước cũ thì thân tôi thật không bằng loài cầu-trệ vậy.

Ngỗ hàn-lâm nói :

— Đáng khen ! Đáng khen ! *Lư-mộng-lệ* thật là một người có con mắt tinh đời vậy !

Bạch thị-lang nói :

— Đó là một việc nghĩa-cử, chúng ta cũng vui lòng mà muốn cho được thành-toàn. Nhưng chỉ hiềm ngày trước tôi có hứa gả sanh-nữ cho chàng, việc ấy lại không ổn vậy. Có lẽ nào bảy giờ ba gái cùng lấy một chồng !

Tô-hữu-bạch nói :

— *Lư* công-tử đã là một người hào-hiệp như thế, sao nhạc-phụ không đem sanh-nữ mà gả cho công-tử, có phải là đẹp đôi vừa lứa không.

Bạch thị-lang nói :

— Việc ấy để sau sẽ bàn.

Chuyện-trò hồi lâu, lại nhắc đến việc *Trương-quỉ-như* đổi thơ tán-liễu và *Tô-hữu-bạch* giả-mạo bức thư, vân vân, ai nấy lại đều bưng miệng mà cả cười.

Tô-hữu-bạch nói :

— Ngày nẫy nhạc-phụ đã giữ lòng thương cho tôi được làm rể thì các câu chuyện về trước, xin bỏ qua đi. Huống chi hai người ấy đều là cổ cựu với tôi, xin nhạc-phụ cứ trọng đãi như xưa, để tỏ ta là người lượng cả bao dung vậy.

Bạch thị-lang cả cười mà rằng :

— Chính hợp ý ta !

Nói xong, liền gọi người nhà lấy hai cái danh thiếp ; một cái đi mời *Trương-quỉ-như* và một cái đi mời *Tô-hữu-bạch*. Đây nói là có *Tô* tiên-sinh ở đây mới đến để nói chuyện. Hồi lâu, hai người đều đến, trông rất cung-kính, cùng ngồi nói chuyện ở tại đông-trang.

Lại nói chuyện *Tô* ngự-sử sau khi về Kinh phục-mệnh, thấy *Tô-hữu-bạch* được cải bổ vào tòa Hàn-lâm, mừng-rỡ xiết bao, vì đã có người thay mình, liền không thiết làm quan nữa, dâng sớ cáo bệnh đến hai ba lần, bấy giờ Triều-đình mới chuẩn cho được về hưu-dưỡng.

Tô ngự-sử được lệnh, vội-vàng sửa soạn xuất Kinh, trước về *Hà-nam* ở hơn một tháng, sau sang *Kim-lăng* để xin cưới cho *Tô-hữu-bạch*. *Tô-hữu-bạch* nghe tin, tức-khắc cáo-từ *Bạch* thị-lang và *Ngộ* hàn-lâm, rồi về đón *Tô* ngự-sử tại cái nhà cũ ở trong thành *Kim-lăng* trước.

Hôm ấy, *Tô* ngự-sử đến, cha con gặp nhau, vui-sướng biết là dường nào. *Tô* ngự-sử hỏi đến việc hôn-nhân, *Tô-hữu-bạch* liền đem việc *Dương* tuần-phủ gọi gả và đi chơi gặp dịp như *Hoàng-phủ*, về sau mới biết rõ là *Bạch* thị-lang, cả việc *Lư-mộng-lệ* đầu đuôi thế nào, đều nói hết cho *Tô* ngự-sử nghe.

Tô ngự-sử vui-mừng mà rằng :

Thế-sự kỳ kỳ quái quái như thế, sau này có thể nên một câu giai-thoại vậy.

Các quan phủ, huyện nghe tin *Tô* ngự-sử về hưu, đều kéo đến mừng. Một nhà quan-khách linh-đình, xiết bao náo-nhiệt. *Tô* ngự-sử cùng *Tô-hữu-bạch* thương-lượng rằng :

— Trong thành huyện-lạp khó chịu, chi-bằng ta về ở *Cẩm thạch-thôn*, để cho gần *Bạch* thị-lang. Một là tiện việc kết-hôn, hai là *Bạch* thị-lang hiếm-hoi, để cho ông ta được gần-gũi con rể, sớm khuya đi lại, khỏi nỗi buồn rầu ; ba là ở đây sơn-thủy rất đẹp, lại có *Bạch* thị-lang làm bạn, khiến ta được vui cảnh già.

Tô-hữu-bạch nói :

Đại-nhân nghĩ rất phải !

Qua ngày hôm sau, hai cha con cùng tới *Cẩm-thạch-thôn*, *Bạch* thị-lang, *Ngộ* hàn-lâm, *Trương-quỉ-như* và *Tô-hữu-đức* cùng ra đón chào *Tô* ngự-sử nói cho *Bạch* thị-lang biết là muốn về ở đây. *Bạch* thị-lang mừng-rỡ, mới tìm một tòa nhà lớn tại trong làng, bảo *Tô* ngự-sử bỏ nghìn bạc ra mua để ở.

Tô ngự-sử dọn về ở đấy, rồi đặt tiệc mời *Ngộ* hàn-lâm làm chủ-hôn, mời *Trương-quỉ-như* đứng làm mối cho *Bạch* tiểu-thư, mời *Tô-hữu-đức* đứng làm mối cho *Lư* tiểu-thư, chọn ngày tốt đưa hai mâm sính-lễ sang nhà họ *Bạch*. *Bạch* thị-lang nhận một mâm, còn một mâm giao cho *Lư* phu-nhân nhận. Mọi việc khoản-đãi, ai nấy đều mừng-rỡ vui-vẻ.

Sau khi hành-hôn, *Tô* ngự-sử lại chọn ngày làm lễ thân-nghịnh. Năm ấy *Tô-hữu-bạch* 21 tuổi, một ông tân-Khoa hàn-lâm, diện-mạo khôi-ngô, tài cao học rộng, ai trông thấy mà chẳng phải mến yêu. *Bạch* tiểu-thư 18 tuổi, *Lư* tiểu-thư 17 tuổi. Một đôi nghiêng nước nghiêng thành, lại có đủ văn-chương đức-hạnh, xa gần nghe tiếng, ai nấy ngợi-khen. Đến ngày làm lễ thân-nghịnh, nhà *Tô* ngự-sử treo đèn kết hoa, trần-thiết một cách rất long-trọng. Hai chiếc kiệu hoa, có đèn lồng đi dàn mặt đàn-sáo nhã-nhạc, réo-rắt bên tai.

Tô-hữu-bạch cưỡi con ngựa tuấn-mã, đầu đội mũ ô-sa, chân đi giầy hắc-triều, mình mặc áo đại-hồng viên-lĩnh. Lại có các viên chấp sự trong tòa Đô sát-viện sắp hàng đi hai bên. Trong khi *Tô-hữu-bạch* đi đón dâu, dọc đường pháo nổ huyên-thiên, thật là giáo-nhiệt.

Hai tiểu-thư thì trang sức các đồ vàng ngọc, trông như hai vị thiên-tiên, sụp lạy *Bạch* thị-lang và *Lư* phu-nhân, rồi gạt nước mắt bước chân lên kiệu. *Bạch* thị-lang thì không nệ thói thường, cũng mặc nhi-phẩm triều-phục, ngồi một cái đại-kiệu để đi đưa dâu.

(Còn nữa)

NAM-ĐỊNH

Diễn thuyết. — Đến tối thứ tư 5 décembre này hồi 19 giờ, ông giáo Song-an Hoàng-ngọc-Phách sẽ diễn thuyết tại hội quán hội Trí-trí, đầu bài là: « Một vấn đề giáo-dục ngày nay ».

Ông Song-an là một nhà viết văn có giá-trị ngay từ khi ông còn đang học ở trường cao-bộ, ông đã có biệt tài về quốc-văn rồi, ắt các ngài còn nhớ những bài văn của ông viết trên các tập tạp-trí và nhật-báo.

Nay ông mới sơ hồ về Nam mà ông đã vui lòng tỏ bày cho bà con một cái vấn đề quan hệ như vậy, thực tỏ ra rằng ông là một nhà giáo-dục có giá-trị vậy.

Mong rằng: bà con trong thành phố nhất là các ngài hội-viên nên dự thính cho đông kẻo hoài một câu chuyện quan-hệ.

Hội Học-giới bảo-trợ. — Tối hôm thứ ba mới rồi hội-đồng quản-trị hội Học-giới bảo-trợ có họp hội-đồng tại hội quán hội Trí-trí, hiện có những ông này: MM. Phạm-huy-Du, Hà-duy-Thăng, Hà-tu-Vị, Hà-quang-Bích, Nguyễn-văn-Bang, Phan-cao-Hách, Trần-đức-Trinh, Ng-văn-Bằng, Ng-văn-Tuân.

Hội-đồng có bàn mấy việc: Dâng chức danh-dự hội trưởng quan Đốc-lý và quan Tổng-đốc; định ngày và chương-trình ngày khánh-thành; mua một cái máy chớp ảnh và giấy ảnh cách trí. Ngày khánh-thành đã định vào ngày chủ nhật 16 décembre hồi 9 giờ thiết lập tại nhà trưng-bầy ở preau a trường phía bắc. Việc xếp đặt chương trình và bài trí thì hội đồng giao cho MM. Bằng và Tuân là giáo học quản trị hội sẽ đặt giấy mời để các qui-quan Nam quan các hội-viên dự lễ.

* * *

Ông hội-trưởng hội học-giới bảo trợ có viết giấy tặng quan Đốc-lý và quan Tổng-đốc chức danh dự hội trưởng thì các ngài nhận ngay.

Hồi 15 giờ rưỡi hôm thứ năm 29 vừa rồi, quan Đốc-học Michel cùng hội đồng trị sự là MM. Ha-duy-Thăng, Phạm-huy-Du, Ng-Đang, Trần-Đệ, Ng-v Tuân vào dinh quan Tổng-đốc, ngài tiếp đãi rất ân cần và có hứa sẽ hết sức tán thành cho hội và hứa quyên cho một món tiền 5 p.. Hồi 14 giờ rưỡi hôm thứ sáu 3, hội đồng trị-sự theo lời giấy mời của quan Đốc-lý, thì lại cùng quan Đốc Michel vào dinh quan Đốc-lý. Quan Đốc-lý tiếp đãi rất tử tế, ngài rất ngợi khen mục-đích hội Học-giới bảo-trợ và ngài có ban cho hội một món tiền khá lớn.

Mục-đích hội Học-giới bảo-trợ rất là hay, ai đọc đến quyền điều lệ cũng vui lòng vào hội. Hiện trong thành-phố những nhà thức giả đã vui lòng viết giấy xin vào hội. Hội này là hội ích chung mong rằng các ngài sẽ vui lòng mà kíp làm giấy vào hội ngay để đến ngày lễ khánh thành này được thêm số hội-viên hội diện. Ngài nào muốn vào hội, hoặc muốn lấy quyền điều lệ thì viết giấy cho ông hội trưởng Phạm-huy-Du giáo-học hay viết cho ông Ng-v-Tuân giáo học 27 Rue de France sẽ vui lòng trả lời ngay.

Từ-Sơn lai cảo.

THÁI-BÌNH

Đèn phố. — Tỉnh Thái-bình là một tỉnh buôn bán phồn thịnh, dân cư đông đúc, phố xá vui vẻ, dẫu chưa bằng các thành-phố lớn như Hanoi, Haiphong và Nam-định nhưng so với các tỉnh nhỏ thì thực có phần hơn.

Tuy vậy mà vẫn còn một điều khuyết điểm đang nên chú ý, là đường Phố Paul-Beau suốt từ cửa sở Thương chính cho đến ngã tư kẻ cũng khá dài, thế mà không có lấy một ngọn đèn nào gắp, những đêm có giăng đã vậy, chứ phải những đêm giời tối thì thực có nhiều điều bất tiện: phần thì tối tăm bùn lầy; phần thì kẻ gian phi thừa thế chỗ tối tăm hẻo lánh làm sự gian phi, đi tối làm như vậy mà các thầy cảnh-sát cũng không năng đi lại tuần phòng đến.

Vậy mong rằng mấy điều này sẽ thấu đến tai quan trên để ngài lưu tâm đến phố Paul-Beau nay mà sức giồng cho mấy cột đèn và ra lệnh cho sở Tuần-thành phải canh phòng cẩn mật cũng như các phố khác thì dân chúng tôi được cầm on lắm lắm.

Một người trong phố lai cảo

NINH-BÌNH

Học giới bảo-trợ. — Ngày 26 Novembre quan Huyện Gia-viễn diễn thuyết cổ-động về việc hội *Học-giới bảo-trợ Ninh-bình* mới sáng lập để triệu tập hội-viên vào hội, rồi ông cựu nghị-viên Hoàng-đình-Linh (Hào-mục hội-viên) đem tuyên đọc tờ quảng cáo và điều lệ của hội, đọc đến đâu trăn thuyết đến đấy một cách rất cảm động, đoạn rồi M. Bùi-Tử là lục sự đưa sổ ra thì thân hào nhận kỳ vào hội đông lắm.

Ai bỏn bụt chùa. — Chùa làng Uy-tế huyện Gia-viễn, cách mấy bữa nay, không biết người nào phá tường vào chùa phụng thỉnh mất một pho tượng Thích-ca gỗ, và một tượng gỗ bé con dưng bên tượng bà Thị-kính, mà tượng bà thì bẻ lật trèo tay ra đằng sau. Nào có phải tượng đồng hay yểm tâm bằng vàng bạc gì, mà lại nỡ đang tâm ha thủ làm sự tàn-nhẫn thế. Dia-ngục chẳng biết có không, mất trăn trông thấy động lòng từ bi.

Nghe dân làng đương bắt đền thủ-tự. Ôi! trộm chẳng bắt bắt ai, lỗ rằng cửa khóa như lại lúc nào.

Hoàng-Kim lai cảo

BÁN ĐỒN-ĐIỀN

Một cái đồn-điền rộng 650 mẫu tây muốn bán.

Hỏi tại số 54, Phố Strasbourg, Haiphong. 3725

THUẬN-THÀNH

BOTTIER — CHAPELIER

7, Rue des Caisses, 7 — Hanoi

Nguyễn-như-Ham, propriétaire

Diplôme de mérite

Exposition des Beaux Arts 1918

Concours Foire de Hanoi 1922

Catalogue franco sur demande 2986

Télégrammes THUẬNTHÀNH bottier Hanoi

KHÔNG NGỦ ĐƯỢC

Thực là hại cho đường thể dục và đường đức tính;

Thực là hại cho sức khỏe;

Thực là ngăn ngủi ngày giờ.

Dức ngủ đã qua rồi, không còn kéo lại được nữa.

Thuốc **NEURINASE** *làm cho ngủ ngon.*

Thuốc này rất là cần dùng cho các xứ nóng.

Ở các hàng bào chế to đều có cả.

2944

Hiệu GIU-ICH của ông Công-ty CHU-VĂN-MINH ở Haiphong, đường Sadi-Carnot, số 115 có nhà máy riêng làm dầu và chế các thứ sơn lấy để các nhà máy dùng CON GÀ VÀNG.

Sơn rất tốt, giá bán phải chăng, xin đồng-bào chiếu cố mà hỏi, cứ viết thư cho bản-hiệu lấy mẫu sẽ xin gửi biếu ngay.

Bình đơn-dùng

KHÔNG CON

hay là đơn-bà KHÓ CHIỀU THAY thì chữa bằng thuốc YSTALINE. Thuốc này tuyệt nào uống cũng được.

Thuốc này là vị thuốc của các Lương-y trong các xứ đã chữa bịnh không con. Ấy là một vị thuốc mới tiêm được, nào chỉ theo vào bọc kiểu thời, mà nhứt là hiệu linh. Có nhiều lời khen ngợi tánh thuốc lắm.

Tiệm chánh: LABORATOIRE YSTALINE, 3 bis, rue de Buffon Blanche tại thành PARIS.

Giá một chai (có lời khuyên-giải rõ-ràng và bịnh về cho để hiểu cách dùng của ông Lương-y Jean) là 20 quan tiền Langsa.

Tiệm bán lẻ ở Hanoi: Ed. CHASSAGNE, hàng thuốc.

TRONG KỲ HỘI-CHỢ

Tiện dịp các qui-khách ở tỉnh xa qua chơi Hanoi để dự cuộc Hội chợ năm nay, bản-hiệu xin có lời kính mời các ngài quá bộ đến bản-hiệu mua các thứ thuốc cần dùng trong nhà để dành sẵn.

Lại tiện dịp ấy bản-hiệu xin tạm bán một giá đặc-biệt về thứ rượu **TONIQUE TONKINOIS** *mỗi chai chỉ có 2$10 — Song giá này chỉ bán có trong kỳ Hội-chợ mà thôi.*

Nay kính

Hiệu Bào-chế Ed. MONTÈS

54, Phố Trạng-tiền, Hanoi

Nhiều kiểu lạ!

Hiệu CHẤN-HƯNG nhà đồ ở phố hàng Bạc, số 30, Hanoi, chuyên-môn chế tạo đồ nam-trang nữ-trang bằng vàng bạc thực, có nhiều kiểu khéo, thanh nhã hợp thời-trang, dã có tiếng cẩn-thận, buôn bán chắc chắn, có giấy cam-đoan rằng: Vàng bạc dùng cần dùng tuổi, khi không dùng nữa mà trả lại thì không thiệt gì. Các qui-khách nên lại hiệu ấy mà mua bán, không còn nghi ngại gì nữa. 2955

NHỮNG ĐỒ TƠ LỤA

HIỆU

C. J. BONNET

LÀ TỐT HƠN CẢ

PACHOD Frères & Cie LYON

Minh tạ lương y

Tôi phải bệnh chỉ ngót 18 năm, mỗi khi đại-tiện đau đớn khó nhọc, sau được Monsieur A. Chi chữa mấy giêm, Hanoi giới-thiệu tôi đến chữa tại nhà M. Tchuong-Quay-Lam, 26, phố hàng Đường, Hanoi, là người đã chữa khỏi ông ta vừa xong, sau tôi đến chữa trong 3 tuần lễ là khỏi hẳn, những ngày đang chữa có thể làm lụng, đi lại, được như thường không đau không sót. Chiếu-đại thổ nhà đang.

Vậy tôi tìm có mấy lời cảm ta lương-y và giới-thiệu lương-y cùng các nhà mắc phải bệnh ấy.

LƯƠNG-VỌ-SUNE

Chủ-hiệu Đông-xương-Long Đại cơ-khí xưởng Hanoi

N° 65, Phố hàng Bồ, N° 65.

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

bước ông, bước viên

Tại tất cả các thuốc-điếm Pháp toàn đang một thứ thuốc này.

Gửi bán tại tất cả các nhà bào-chế

Nhà chế thuốc LACHOIX, 23-31, Rue Philippe de Girard — PARIS.

Hỡi các ông mắc phải bệnh tinh (lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Đáp-cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tinh đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Cả cước độ hơn một đồng một lọ.

2932

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

醣補

pha với rượu vin GRENACHE

J. BLANC *(đệ nhất hạng bào-chế)*

Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán **2$40** một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc vẫn để uống rượu Madère

Bán lại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

31, phố Trạng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2099

HÀNG MỚI SANG

Rẻ hơn mọi năm mà lại tốt ai là lúc hàng đến giá bạc cao, mời các ngài lại mua mau kẻo hết.

Mũ — Các ông và các cậu từ 2 tuổi trở lên mũ nào cũng có và đủ các cỡ đầu.

Feutre (laine)
Feutre (longs poils)
Feutre (velours)
Casquettes Russes
Casquettes nouvelles
Bérets matelot

PARAPLUIES POUR HOMMES, DAMES ET GARÇONNETS
CACHES-NEZ LAINE TRÈS BONNE QUALITÉ
POLOS ET BAS TRICOT FANTAISIE PUR LAINE, ETC. ETC....

HAI-CHINH

Nhà chế tạo các thứ mũ

74-76, Rue du Pont-en-Bois, Hanoi

華 PAO-VA 寶

28, Phố Hàng Bồ, Hanoi

京東內行商蒲寶華八十牌門

Chúng tôi kính-trình các quý-khách biết rằng nay nhân dịp tết Tây, tết Ta sắp đến nơi chúng tôi mới tiếp được ở Hông-kong (Hương-cảng) Canton (Quảng-châu), Shang-hai (Thượng-hải), Pékin (Bắc-kinh) vân vân, sang nhiều đồ bạc, vàng, ngọc, ngà, xứ, cối để bán vào hai dịp ấy.

Các thứ đồ bán Tết này thì thật là tinh sảo, thừa dã lâu lắm nay mới đến nơi, song chúng tôi lại định giá rất rẻ cốt để chiêu khách.

Xin các qui-khách có lòng chiếu cố thì mau đến bản hiệu mà mua kẻo hàng hết thì mất một dịp đặc biệt đi.

Rẻ mua, người xem, đêm ngày đến bản hiệu cũng xin nhất luật đối đãi.

Cẩn-cáo

HIỆU PAO-VA, Bijoutier

Phố Hàng Bồ, số nhà 28, Hanoi.

2952

QUINQUINA CUSSAC

BỔ SỨC — KHỎE NGƯỜI

Chế bằng rượu vang tốt. Rượu ấy làm cho ngon cơm, và cái vị nó rất ngon.

Rượu ấy khỏe và bổ làm cho người mới đau khỏi được phục-sức, trị được bệnh huyết-suy, bệnh sốt-rét cùng bệnh một nhọc.

Ai muốn giữ gìn sức khỏe nên dùng rượu này.

HIỆU GUIONEAUD FRÈRES

HANOI — HAIPHONG

Đứng làm đại biểu bán rượu ấy cho khắp cả hạt Đông-pháp

Hiệu Bào chế E. CHASSAGNE

Xin mời quý-khách đến thăm gian hàng của bản-hiệu ở Hội-Chợ Hà-nội.

GIAN SỐ 13 — GIÃY A

Quý-khách đến xem đó sẽ thấy bầy các thứ thuốc chế một cách cẩn-thận nên tốt hơn hết các thứ thuốc khác về loại ấy

Quý-khách sẽ thấy các bộ đồ bào-chế dùng để đem đi hộ thân ở các nơi xa xôi hẻo lánh, các khí-dụng dùng trong việc mổ-trích, các thứ chai lọ dùng trong các viên thí-nghiệm.

Có giấy ca-ta-lô, để kính tặng quý-khách, xin quý-khách hỏi lấy để xem cho tiện.

Hiệu Bào-chế CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

Imprimerie du Trung Bắc-Tân-Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)